

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 74PP/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124010361
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Pavlovič
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124010361.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Pavloviča a členov senátu – prísediacich A. B. a C. D., v trestnej veci odsúdeného E. A., nar. XX.XX.XXXX v Bukurešti, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ÚVTOS Dubnica nad Váhom“), na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 24. mája 2024 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody pomerom hlasov 3:0 t a k t o

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného E. A., nar. XX.XX.XXXX v Bukurešti, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 21.02.2024 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žiadosť odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený odôvodnil svoju žiadosť tým, že splnil formálnu podmienku a to vykonanie dvoch tretín trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/9/2021 zo dňa 12.04.2021, splnil aj druhú, aj tretiu materiálnu podmienku potrebnú pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu s poukazom na plnenie si svojich povinností počas výkonu trestu. Svoje konanie ľutuje.

K žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody súd vykonal výsluch odsúdeného dňa 24.05.2024 v ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Odsúdený po zákonnom poučení o jeho právach neodmietol vypovedať. Na žiadosti zotrval, nechcel ju doplniť. Na položené otázky uviedol, že bol dvakrát riešený pohovorom, prvýkrát za výdaj stravy, keď mu kuchár dával stravu bez rukavíc a ohradil sa, druhýkrát mu našli v skrinke erotický časopis, ten najskôr nebol povolený, ale potom mu ho vrátili. Mal štyri odmeny, za vykonávanie svojich povinností, za školské výsledky, za činnosť KOZČ a pochvaly. Počas výkonu trestu študuje strednú školu v Pruskom, tento rok končí v odbore záhradník.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to žiadosť odsúdeného na č. l. 1, hodnotenie č. l. 9, skrátený výpis klienta č. l. 10, odpis z registra trestov na č. l. 11-12, nariadenie výkonu trestu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/9/2021 na č. l. 13, uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/9/2021 na č. l. 14, rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/9/2021 na č. l. 15, súhlas s pobytom na č. l. 17, príslub zamestnania na č. l. 18, aktuálne hodnotenie na č. l. 30, skrátený výpis klienta na č. l. 31, aktuálny odpis z registra trestov zo dňa 22.05.2024, spisy Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/105/2020 a sp. zn. 2T/9/2021.

Súd zistil z oboznámených dôkazov nasledovné. Odsúdený bol doposiaľ 10-krát súdne trestaný súdmi Slovenskej republiky a Nemecka pre majetkovú a násilnú trestnú činnosť. V roku 2020 bol odsúdený Okresným súdom Liptovský Mikuláš zo dňa 18.11.2020, sp. zn. 3T/105/2020, právoplatný dňa 18.11.2020 pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona za skutok zo dňa 21.5.2020 úhrnný trest odňatia slobody nepodmiennečne 5 rokov 6 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Naposledy bol odsúdený Okresným súdom Liptovský Mikuláš

zo dňa 12.04.2021, sp. zn. 2T/9/2021, právoplatný dňa 12.04.2021 pre kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 ods. 3 Trestného zákona za skutok, ktorý páchal od presne nezisteného obdobia roku 2013 do 12.04.2014, na viacerých osobách a na dieťať a bol mu za to uložený súhrnný trest odňatia slobody nepodmienečne 5 rokov 7 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a súčasne bol zrušený výrok o treste vo veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 18.11.2020, sp. zn. 3T/105/2020.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému uplynula podľa skráteného výpisu klienta dňa 10.02.2024.

Z hodnotení odsúdeného ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že odsúdený je slobodný, má ukončené základné vzdelanie, pred výkonom väzby bol zamestnaný. Do výkonu väzby bol predvedený dňa 23.05.2020 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina (ďalej len „ústav Žilina“). V kolektíve obvinených bolo jeho správanie bezkonfliktné. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiaval. Kontakty s vonkajším prostredím nadviazal a udržiaval s družkou a kamarátmi formou korešpondencie, telefonovania, návštev a videonávštev. Počas výkonu väzby sa menovanému narodila dcéra. Vo voľnom čase počúval rozhlas, hrával spoločenské hry, čítal knihy zapožičané z ústavnej knižnice a pravidelne sa zúčastňoval vychádzok. Do práce zaradený nebol. V ústave Žilina začal vykonávať trest, kde vykonával funkciu člena samosprávy. Z pedagogickej dokumentácie je zrejmé, že k uvedenej funkcii pristupoval zodpovedne. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav Dubnica“) bol umiestnený dňa 29.12.2020. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebiehala bez problémov. Vo výkone trestu je menovaný dobre orientovaný. Správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Neskôr menovaný porušil dvakrát ústavný poriadok, keď dňa 19.02.2021 nedodržiaval zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku - pri výdaji stravy sa správal vulgárne a arogantne voči príslušníkom zboru. Ďalšie porušenie ústavného poriadku je zaznamenané zo dňa 14.02.2022, kedy pri kontrole izby prechovával v skrinke vo svojich osobných veciach tlačovinu ohrozujúcu mravnosť. Obidve porušenia ústavného poriadku boli vyriešené pohovorom. Iné nedostatky v porušovaní interných predpisov neboli zaznamenané. Z údajov uvedených v psychologickom vyšetrení a zo záznamov v pedagogickej dokumentácii vyplýva, že menovaný má ku svojej páchanej trestnej činnosti čiastočne kritický postoj, má snahu ju racionalizovať a svoju vinu extermalizovať na okolnosti - ťažké životné obdobie. Vo voľnom čase sa venuje štúdiu, sledovaniu televíznych programov a počúvaniu rozhlasových relácií, hrá spoločenské hry, využíva možnosti vychádzok na viacúčelovom ihrisku a vo vymedzenom priestore pri sektore. Do podujatí organizovaných v rámci kultúro-osvetovej činnosti sa zapája. Bol členom anglického a šachového krúžku a v súčasnosti je aktívnym členom čitateľského a športovo-kombinovaného krúžku. Do pracovného procesu nie je zaradený z dôvodu prijatia do dennej formy štúdia na Strednej odbornej škole Pruské v odbore záhradník, kde si povinnosti plní a zásady slušného správania dodržiava. Odsúdený je aktívny v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v sektore, kde sa podieľa na upratovacích prácach - upratuje kancelárie personálu a taktiež sa podieľal na činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v kuchyni pre odsúdených. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava najmä so starou mamou svojej dcéry, ktorej bola vnučka súdom zverená do starostlivosti, a to formou korešpondencie, telefonovania a videonávštev. Menovaný udržiava s dcérou a dcérou svojej družky kontakt formou telefonovania a videonávštev. Vzťah s družkou neudržiava, nakoľko je aktuálne vo výkone trestu. Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu bol dvakrát disciplinárne odmenený za príkladné vykonávanie činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v sektore a jedenkrát bol disciplinárne odmenený za plnenie úloh, ktoré mu vyplývali z programu zaobchádzania. Disciplinárne potrestaný nebol. Program zaobchádzania je u odsúdeného zameraný najmä na striktné dodržiavanie všetkých povinností plynúcich z právnych noriem upravujúcich problematiku výkonu trestu, analyzovanie príčin spáchanej trestnej činnosti a uvedomenie si jej dôsledkov - negatívny dopad na jeho život a život blízkych, plnenie si povinností v rámci vzdelávania. Ďalej je zameraný na zmysluplné využívanie voľného času, plnenie povinností v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a na udržiavanie kontaktu s matkou ich spoločného dieťaťa a prejavovanie záujmu o dcéru. Stanovený program zaobchádzania sa odsúdenému darí plniť na požadovanej úrovni v bodoch aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a vzťahu s vonkajším prostredím. Čiastočne plní časť edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti a porušenia ústavného poriadku v minulosti. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody ústav neodporúča.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na záveroch hodnotenia. Od vypracovania hodnotenia došlo k jednej pozitívnej zmene, keď odsúdenému bola udelená odmena v podobe povolenia balíka do 5 kg za plnenie činnosti pre všeobecný rozvoj pri udržiavaní poriadku a čistoty v kanceláriách ústavu, pričom záver ústavu zostáva nezmenený.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „S poukazom na záver hodnotenia ústavu s prihliadnutím na tr. min. ods. navrhujem návrh ods. zamietnuť ako nedôvodný.“

Odsúdený na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „Je mi to ľúto všetko, hlavne kvôli tej dcére.“

Predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

Ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie, a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak v čase podania žiadosti formálna podmienka bola splnená. Odsúdený už vykonal potrebné dve tretiny trestu dňom 10.02.2024.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnoteniami ústavu, skráteným výpisom klienta, odpisom z registra trestov a pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/105/2020 a sp. zn. 2T/9/2021 dospel súd k právnomu názoru, že u odsúdeného nie sú splnené bezozvyšku zákonom predpokladané materiálne podmienky na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdenému vo výkone trestu bola udelená trikrát disciplinárna odmena, disciplinárne postihnutý nebol. Počas výkonu trestu dvakrát porušil ústavný poriadok, keď dňa 19.02.2021 nedodrжал zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku (pri vydaji stravy sa správal vulgárne a arogantne voči príslušníkom zboru) a dňa 14.02.2022, kedy pri kontrole izby prechovával v skrinke vo svojich osobných veciach tlačovinu ohrozujúcu mravnosť, ktoré boli riešené pohovorom. Obidve porušenia ústavného poriadku boli vyriešené pohovorom. Iné nedostatky v porušovaní interných predpisov neboli zaznamenané. Odsúdený plní stanovený program zaobchádzania na požadovanej úrovni v bodoch aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a vzťahy s vonkajším prostredím, čiastočne plní časť edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti (má snahu ju racionalizovať a svoju vinu externalizovať na okolnosti - ťažké životné obdobie) a porušenia ústavného poriadku v minulosti. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá na základe toho je riziko recidívy trestnej činnosti stredné. Podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody ústav neodporúča. Odsúdený je podľa odpisu z registra trestov recidivista najmä majetkovej trestnej činnosti. V minulosti bol opakovane odsúdený za majetkovú trestnú činnosť na nepodmienené tresty odňatia slobody. V minulosti bol podmienené prepustený z dvoch výkonov trestu odňatia (1993 a 1994), pričom následne bol v roku 1996 odsúdený pre majetkovú trestnú činnosť na nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením pre výkon trestu do III. nápravno-výchovnej skupiny. Následne bol v roku 2005 a 2006 odsúdený nemeckými súdmi za krádeže. V roku 2008 bol odsúdený Okresným súdom Liptovský Mikuláš vo veci sp. zn. 2T/61/2008 pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a iné nepodmienený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 3 mesiace so zaradením pre výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Prepustený bol 29.06.2013. Následne na to bol nemeckým súdom odsúdený 06.10.2014 za krádež. No, a napokon, bol odsúdený vyššie citovanými rozsudkami Okresného súdu Liptovský Mikuláš za drogovú trestnú činnosť a kupliarstvo (tzv. obchod s bielym mäsom). Z uvedeného prehľadu je vidieť, že odsúdenému v minulosti bola daná zo strany súdov šanca na vedenie riadneho života v podobe podmienených odsúdení alebo podmienených prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, tieto sa zjavne minuli svojim prevýchovným účinkom, keďže

jeho trestná činnosť gradovala a stávala sa spoločensky nebezpečnejšou. Odsúdený nebol v minulosti schopný rešpektovať zákon, a to ani po opakovanom uložení príslušných trestných sankcií, kedy mu bola daná možnosť napraviť sa, poučiť sa a preukázať, že je schopný žiť riadnym spôsobom života. Postoj odsúdeného k trestnej činnosti je podľa hodnotenia ústavu čiastočne kritický. Odsúdený teda spôsobom svojho života nepreukazuje, že je schopný na slobode viesť riadny život. Tento záver podporuje aj záver hodnotenia ústavu, keď resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Súd preto nemá dôvod očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody by to bolo inak a viedol by riadny život. Vzhľadom na trestnú minulosť, pri inak kladnom hodnotení odsúdeného z ostatného výkonu trestu, je pri skúmaní splnenia podmienok možné klásť vyššie nároky na plnenie jeho povinností počas výkonu trestu, jeho správanie, dodržiavanie interných predpisov, ako pri odsúdených, ktorí sú prvýkrát vo výkone trestu. Odsúdený má dostatočné skúsenosti s pobytom vo výkone trestu a musí mať teda konkrétnu predstavu o tom, ako sa správať k spoluväzňom, príslušníkom zboru, ako sa stavať k plneniu svojich povinností a dodržiavaniu právnych noriem a to tak, aby si vytvoril podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu, a aby jeho výsledky práce boli presvedčivé nielen pre pracovníkov ústavu, ktorí ho hodnotia, ale aj pre súd. Plnenie podmienok určených súdom a vedenie riadneho života (iba) v čase, kedy existovala hrozba nariadenia výkonu trestu odňatia slobody, nepostačuje na to, aby súd uveril, že odsúdený bude viesť riadny život. Pri spätnom pohľade na trestnú minulosť odsúdeného je zrejmé, že predchádzajúce odsúdenia nepôsobili na jeho osobu výchovne a preventívne, aby ho odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Jeho prepustením by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti. Súd pri tom prihliadal aj na povahu spáchanej trestnej činnosti a trest, ktorý si aktuálne vykonáva. Súd konštatuje, že v súhrne uvedených skutočností u odsúdeného nie je daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život. Dôvodné očakávanie vedenia riadneho života tak nie je naplnené.

Súd ďalej dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie súd vychádza zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného (pedagóg, psychológ, personál), môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy.

Prihliadajúc na všetky vyššie uvedené zistenia a úvahy súd žiadosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia.